

ความรู้เกี่ยวกับ การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

ประเภทของเครื่องหมายที่ขอจดทะเบียนคุ้มครอง

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2543 ให้ความคุ้มครองเครื่องหมาย 4 ประเภท คือ

1.1 เครื่องหมายการค้า หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้ หรือจะใช้เป็นเครื่องหมายเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น แตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้า ของบุคคลอื่น

1.2 เครื่องหมายบริการ หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นเครื่องหมาย หรือเกี่ยวข้องกับบริการ เพื่อแสดงว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายบริการนั้น แตกต่างกับบริการที่ใช้ เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น

1.3 เครื่องหมายรับรอง หมายความว่า เครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้ หรือจะใช้เป็น เครื่องหมาย หรือเกี่ยวข้องกับสินค้าและบริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้านั้น หรือเพื่อรับรอง เกี่ยวกับสภาพ คุณภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใดของบริการนั้น

1.4 เครื่องหมายร่วม หมายความว่า เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้ หรือจะใช้โดย บริษัทหรือวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกัน หรือโดยสมาชิกของสมาคม สหกรณ์ สหภาพ สมาพันธ์ กลุ่มบุคคลหรือ องค์การใดของรัฐหรือเอกชน

การได้มาซึ่งความคุ้มครอง

ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้า มิได้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เจ้าของเครื่องหมายการค้า จะต้องนำ เครื่องหมายการค้าที่คิดขึ้น ไปทำการจดทะเบียนเสียก่อน จึงจะได้รับความคุ้มครองโดยสมบูรณ์ตาม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534

เครื่องหมายการค้ามีประโยชน์อย่างไร

ด้านเจ้าของเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายการค้ามีประโยชน์ในการที่จะทำให้ผู้บริโภคสามารถจดจำ หรือเรียกขานสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้นได้ และไม่สับสนกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าอื่น ๆ ด้านผู้บริโภค เครื่องหมายการค้าจะทำให้ผู้บริโภคสามารถแยกแยะสินค้า ที่ใช้เครื่องหมายการค้า นั้น จากสินค้า ที่ใช้เครื่องหมายการค้าอื่น ๆ และเครื่องหมายการค้าจะทำให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพตาม ต้องการ รวมทั้งทราบถึงตัวเจ้าของเครื่องหมายการค้าด้วย

สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า

เครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้จดทะเบียน เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิที่จะใช้เครื่องหมายการค้าที่ ยังมีได้จดทะเบียนนั้น แต่จะฟ้องคดีเพื่อป้องกันการละเมิดเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน หรือค่าเสียหาย ไม่ได้ เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว ที่จะใช้เครื่องหมาย การค้ากับสินค้าที่จดทะเบียนไว้ และกรณีที่มีผู้อื่นละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ จดทะเบียนแล้ว มีสิทธิที่จะฟ้องร้องและเรียกค่าเสียหาย ได้ และในกรณีที่มิใช่ผู้นำเครื่องหมายการค้าของ

การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

โดยทั่วไป ก่อนการยื่นขอจดทะเบียน ผู้ที่ต้องการขอจดทะเบียนควรที่จะขอตรวจสอบค้นดูที่ สำนักเครื่องหมายการค้า กรมทรัพย์สินทางปัญญา ว่ามีเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนไว้แล้วเหมือน หรือคล้ายกับ เครื่องหมายการค้าของตนหรือไม่ ถ้ามีเครื่องหมายเหมือนหรือคล้ายกันได้จดทะเบียนไว้แล้ว ก็ไม่สามารถจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ต้องการจดทะเบียนได้อีก

ลักษณะของเครื่องหมายที่จดทะเบียนได้

ลักษณะเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง และเครื่องหมายร่วมที่จดทะเบียนได้ จะต้องประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ

2.1 มีลักษณะบ่งเฉพาะ คือ ลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้านั้นทราบและเข้าใจว่าสินค้าที่ใช้ นั้นแตกต่างจากสินค้าอื่น เช่น รูปหรือคำที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นลายมือชื่อหรือภาพของผู้เป็นเจ้าของ เป็นต้น

2.2 ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย เช่น รัชชาติ เครื่องหมายราชการ พระบรมฉายาลักษณ์ เป็นต้น

2.3 ไม่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับเครื่องหมายของบุคคลอื่น เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนนั้น จะต้องไม่เหมือนกับเครื่องหมายที่บุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว หรือคล้ายกับเครื่องหมายที่บุคคลอื่นได้จดไว้แล้ว จนอาจทำให้สาธารณชนสับสน หรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของสินค้า หรือแหล่งกำเนิดสินค้า โดยพิจารณาจากคำ เสียงเรียกขาน รูปหรือภาพ และการประดิษฐ์ของเครื่องหมาย เป็นต้น

อายุความคุ้มครอง

เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว มีอายุความคุ้มครอง 10 ปี เมื่อครบกำหนดสามารถที่จะต่ออายุได้เป็นคราว ๆ คราวละ 10 ปี

เอกสารประกอบคำขอจดทะเบียน

1. คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า หรือเครื่องหมายบริการ หรือเครื่องหมายรับรอง หรือ เครื่องหมายร่วม ตามประเภทเครื่องหมายที่ขอจดทะเบียน 1 ฉบับ พร้อม สำเนาคำขอจดทะเบียน จำนวน 5 ฉบับ (โดยให้กรอกข้อความต่าง ๆ ในคำขอจดทะเบียน) แล้วให้ถ่ายสำเนาจากต้นฉบับและเมื่อถ่ายสำเนาแล้วให้ ปิดรูปเครื่องหมายที่ขอจดทะเบียน ลงในช่องปิดรูปเครื่องหมาย ทั้งทั้งต้นฉบับและสำเนา รวมเป็น 6 ฉบับ

2. บัตรเครื่องหมายจำนวน 2 ฉบับ ซึ่งปิดรูปเครื่องหมาย และกรอกรายการครบถ้วน ตรงกับคำขอจดทะเบียน

3. บุคคลธรรมดา สำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือ หนังสือเดินทางในกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดา

4. นิติบุคคล ให้ใช้หนังสือรับรองนิติบุคคล ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบันโดยมีคำรับรองของผู้มีอำนาจตามกฎหมายไม่เกิน 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือรับรองนั้น

5. สำเนาหนังสือแต่งตั้งตัวแทนหรือหนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
6. รูปเครื่องหมายที่เหมือนกับที่ปิดลงในคำขอจดทะเบียน จำนวน 5 รูป
7. หลักฐานนำสืบลักษณะบ่งเฉพาะหรือหนังสือขอผ่อนผันการนำส่งหลักฐานดังกล่าว (ถ้ามี) เช่น หลักฐานที่แสดงว่าได้มีการจำหน่ายสินค้าภายใต้เครื่องหมายที่จดทะเบียนนั้น จนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแล้วว่า ใครเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จะจดทะเบียนนั้น

วิธีการ และสถานที่ยื่นคำขอจดทะเบียน ยื่นคำขอจดทะเบียนได้ 2 วิธี คือ

(1) ยื่นขอด้วยตัวเองต่อนายทะเบียน พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม ที่ฝ่ายบริการและตรวจสอบคำขอ ส่วนบริหารงานจดทะเบียน สำนักเครื่องหมายการค้า กรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือยื่นด้วยตนเอง ที่ สำนักงาน พาณิชยจังหวัด ที่ผู้จดทะเบียนมีภูมิลำเนาอยู่

(2) ยื่นโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึงนายทะเบียน ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวง พาณิชย พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมโดยตรงทางธนาณัติสั่งจ่ายนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า

การชำระค่าธรรมเนียมคำขอเครื่องหมายการค้า แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1 ขั้นตอนยื่นคำขอจดทะเบียน ค่าธรรมเนียมขึ้นอยู่กับจำนวนรายการสินค้า หรือบริการที่จะจดทะเบียน ซึ่งจะต้องชำระค่าธรรมเนียมสินค้า หรือบริการ อย่างละ 500 บาท

2 ขั้นตอนที่รับจดทะเบียน โดยนายทะเบียนจะแจ้งให้ผู้ขอชำระค่าธรรมเนียม ภายหลังจากการครบ กำหนดการประกาศโฆษณา และไม่มีผู้คัดค้านการจดทะเบียน โดยผู้ขอจะต้องชำระค่าธรรมเนียมตามจำนวน สินค้า หรือบริการอย่างละ 300 บาท

.....

Document Source : กระทรวงพาณิชย์